

**ΕΙΔΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΥΘΥΝΗΣ
ΑΠΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣ ΠΕ Η ΤΕ (ΔΙΑΖΕΥΚΤΙΚΩΣ)**

Σε ότι αφορά το νέο Οργανόγραμμα της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πολιτικής και των επιμέρους Τμημάτων της προβλέπεται η επιλογή Προισταμένων από τον κλάδο ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών χωρίς την εφαρμογή του προβαδίσματος της κατηγορίας ΠΕ.

Οι Κοινωνικοί Λειτουργοί είναι εξειδικευμένοι Κοινωνικοί Επιστήμονες, απόφοιτοι των Τμημάτων Κοινωνικής Εργασίας των ΤΕΙ και ΑΤΕΙ Αθήνας, Πάτρα και Ηρακλείου Κρήτης (πλέον Πανεπιστημιακά Τμήματα ν.4521/2018 & ν.4610/2019) και του Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης με κατεύθυνση την Κοινωνική Εργασία του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης πλέον αυτόνομο Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου (ν.4610/2019) και λαμβάνουν, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, άδεια ασκήσεως επαγγέλματος. Όλοι οι Κοινωνικοί Λειτουργοί της χώρας, απόφοιτοι ΑΕΙ, ΑΤΕΙ και ΤΕΙ, έχουν κοινά επαγγελματικά δικαιώματα τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα, όπως αυτά καθορίζονται με το ΠΔ 23/1992 και ασκούν το λειτούργημα του Κοινωνικού Λειτουργού μετά την έκδοση Άδειας Ασκήσεως Επαγγέλματος.

Ειδικότερα:

- Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 1, του ΠΔ 23/1992 για την άσκηση του επαγγέλματος και τη χρησιμοποίηση του τίτλου του Κοινωνικού Λειτουργού, απαιτείται: (α) Πτυχίο, αναγνωρισμένης από το Κράτος, Σχολής Κοινωνικής Εργασίας της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ισότιμη αντίστοιχα Σχολής του εξωτερικού & (β) Άδεια Ασκήσεως Επαγγέλματος, που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου ΠΔ,
- Με το άρθρο 54 του Νόμου 3918/2011 προβλέπεται ότι η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Κοινωνικού Λειτουργού χορηγείται με τις ίδιες προϋποθέσεις και διαδικασίες για τους πτυχιούχους όλων των Τμημάτων Κοινωνικής Εργασίας Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ΑΕΙ και ΤΕΙ,
- Στο άρθρο 4 του ΠΔ 50/1989 «Καθορισμός των Επαγγελματικών Δικαιωμάτων των πτυχιούχων Κοινωνικής Εργασίας» ορίζεται ότι οι Κοινωνικοί Λειτουργοί καλύπτουν όλο το φάσμα της Διοικητικής ιεραρχίας των Υπηρεσιών που υπηρετούν.
- Ο Συνήγορος του Πολίτη, με το υπ' αρ. 205738/48048/2015/22-12-2015 έγγραφό του διαπιστώνει ότι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 54 του ν.3918/2011, Α'351 και ΚΥΑ Υ7α/Γ.Π.οικ. 46217/4-5-2012, Β' 1502) το επάγγελμα του Κοινωνικού Λειτουργού ασκείται χωρίς διαχωρισμό μεταξύ αποφοίτων ΠΕ ή ΤΕ και χωρίς καμία διαφοροποίηση στην αναγνώριση επαγγελματικών δικαιωμάτων μεταξύ των δυο αυτών κατηγοριών πτυχιούχων,
- Το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, με το υπ' αρ.ΔΙΠΑΑΔ/ΠΡΟΣ/73/4011/4-3-2016 έγγραφό του, ζητάει από όλους τους φορείς του Δημόσιου και ευρύτερου Δημόσιου τομέα να προβλέπουν ότι οι οργανικές θέσεις Κοινωνικών Λειτουργών μπορούν να καταλαμβάνονται από υποψήφιους πτυχιούχους ΑΕΙ ή ΤΕΙ αντίστοιχα,
- Η ΚΥΑ Δ23/ΟΙΚ.14435-1135/29-3-2016 όπως ισχύει σχετικά με τον Καθορισμό Ελάχιστων Προδιαγραφών Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας (ΦΕΚ Β'854/30-

3-2016) ορίζει την ειδικότητα του Κοινωνικού Λειτουργού ως Κοινωνικός Λειτουργός ΠΕ / ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος.

Επιπλέον η μη εφαρμογή της γενικής αρχής του προβαδίσματος είναι σύμφωνη με:

(α) τον Ισχύοντα Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, το Ν.4690/2020 και τον πρόσφατα ψηφισθέντα Ν.4674/2020 (άρθρα 45 & 46) που τροποποίησε του Ν.3528/2007 και 3839/2010 σχετικά με την επιλογή προϊσταμένων στο δημόσιο, όπου προβλέπεται ότι μέχρι το επίπεδο της Γενικής Διεύθυνσης επιλέγονται ως Προϊστάμενοι υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ με τις ίδιες ακριβώς προϋποθέσεις και κριτήρια χωρίς αποκλεισμούς ή επιπλέον προϋποθέσεις,

(β) τους Νόμους 2916/2001 και 3549/2007 (σύμφωνα με το άρθρο 16 του Συντάγματος της Χώρας), που κατέταξαν τα ΤΕΙ στην Ανώτατη Εκπαίδευση και μια σειρά άλλων διατάξεων, που ολοκλήρωσαν τα ακαδημαϊκά τους χαρακτηριστικά και

(γ) το αρμόδιο υπουργείο Παιδείας, όπου εγγράφως και επανειλημμένα ξεκαθάρισε ότι δεν υφίσταται ιεραρχική σχέση, αλλά ισοτιμία μεταξύ των δύο τομέων της Ανώτατης Εκπαίδευσης (Πανεπιστήμια και ΤΕΙ).

Μάλιστα, σύμφωνα με την υπ' αριθμό 145/2022 (ΑΠ 14001/2-3-2022, ΑΔΑ: Ψ05Ω46ΜΤΛ6-Μ4Ν) Εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών σχετικά με Σύστημα επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων στους ΟΤΑ α' βαθμού σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 87-89 του ΚΚΔΚΥ, όπως ισχύουν, ως προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης, Τμημάτων επιλέγονται υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στις οικείες οργανικές διατάξεις, χωρίς να γίνεται καμία να αναφορά για την εφαρμογή προβαδίσματος υπέρ της κατηγορίας ΠΕ.

Επιπλέον, με τη ΔΙΔΑΔ/Φ.35.54/2611/9356/25-6-2020 (ΑΔΑ: ΨΘΓΚ46ΜΤΛ6-7ΓΔ) εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών διευκρινίζεται ότι με τις διατάξεις του άρθρου 45 του Ν.4674/2020 (Α' 53) και του άρθρου 26 παρ.4 του Ν.4690/2020 (Α'104) τροποποιήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 84-86 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν.3528/2007 (εφεξής «Υπαλληλικός Κώδικας», «Υ.Κ.»), τα οποία αφορούν στις προϋποθέσεις, στα κριτήρια και στη διαδικασία επιλογής των προϊσταμένων οργανικών μονάδων, ώστε να δίνεται η δυνατότητα, εκλογικευμένα και σταθμισμένα, σε όλους τους υπαλλήλους να μετέχουν στις διαδικασίες επιλογής ανάλογα με την υπηρεσιακή τους πορεία, με γνώμονα τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των φορέων του δημοσίου και άρα και της καλύτερης εξυπηρέτησης των πολιτών.

Με όλα τα παραπάνω, καθίσταται έκδηλη η βούληση του νομοθέτη για την απόδοση ίσων ευκαιριών σε όλα τα στελέχη της διοίκησης, προβλέποντας τη διαδικασία επιλογής

προϊσταμένων, την αξιολόγηση και μοριοδότηση των υποψηφίων και αναφέροντας σαφέστατα τις κατηγορίες υπαλλήλων που προΐστανται.

Πλέον τούτων ειδικά για την Επιλογή Προϊσταμένων το Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης με τις κάτωθι εγκυκλίους ορίζει :

- με την υπ'αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.35.47/2306/οικ.17520/29-5-2017 (ΑΔΑ:6ΜΜ1465ΧΘΨ-Φ7Γ) εγκύκλιό του με θέμα: «Σύστημα Επιλογής Προϊσταμένων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 84-86 του Υπαλληλικού Κώδικα» καθιστά σαφές ότι για όλες τις θέσεις ευθύνης επιλέγονται υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που εκ του νόμου απαιτούνται,
- με την υπ' αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.35.50/2412/οικ. 21795/18-06-2018 (ΑΔΑ: ΨΤΜΓ465ΧΘΨ-ΣΟΔ) εγκύκλιό του με θέμα: *«Προβαδίσμα κατηγοριών, προϊστάμενοι οργανικών μονάδων»* επισημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι: *«Κατά τη σύνταξη των οργανισμών των δημοσίων υπηρεσιών και των Ν.Π.Δ.Δ., θα πρέπει επομένως να λαμβάνονται υπόψη κατ' αρχήν οι υπηρεσιακές ανάγκες, σε συνδυασμό με την πρόβλεψη του προβαδίσματος των κατηγοριών του άρθρου 97 του Υ.Κ., με επιτρεπτή την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της διοίκησης, στο πλαίσιο της οποίας δύναται η διοίκηση να ορίζει διαζευκτικά τις κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ ή ΔΕ ή και να περιορίζει τις κατηγορίες και τους κλάδους από τους οποίους θα προέρχονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων, προκειμένου να επιτυγχάνεται κατά τρόπο αποτελεσματικό η άσκηση των αρμοδιοτήτων των εν λόγω οργανικών μονάδων προς εξυπηρέτηση πρωτίτως του δημοσίου συμφέροντος, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη το δικαίωμα των υπαλλήλων για υπηρεσιακή εξέλιξη. Σε κάθε περίπτωση, η αξιοποίηση της εξαιρετικής διατύπωσης του άρθρου 97 περ. δ' του Υ.Κ. δεν μπορεί να γίνεται αδιακρίτως και χωρίς τεκμηρίωση, η οποία θα προκύπτει είτε από το σώμα της πράξης είτε από τα στοιχεία του φακέλου.»*

Κατ' εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων έχουν ήδη συνταχθεί ΟΕΥ Δήμων στους οποίους η επιλογή Προϊσταμένου Διεύθυνσης Κοινωνικής Πολιτικής και των επιμέρους Τμημάτων της γίνεται χωρίς την εφαρμογή προβαδίσματος για την κατηγορία ΠΕ διασφαλίζοντας έτσι την ισότιμή αξιολόγηση των υπαλλήλων ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας – Κοινωνικών Λειτουργών.

Συμπληρωματικά προς την τεκμηρίωση που ήδη παρατίθεται, χωρούν και οι εξής πρόσθετες σκέψεις, που συνηγορούν υπέρ της αδυναμίας καθιέρωσης οποιασδήποτε μορφής προβαδίσματος υπέρ των Κοινωνικών Λειτουργών της κατηγορίας ΠΕ σε βάρος των συναδέλφων τους της κατηγορίας ΤΕ.

Προς επίρρωση δε του ενιαίου χαρακτήρα όλων των κοινωνικών λειτουργών, άνευ διακρίσεων μεταξύ των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Με τις διατάξεις των άρθρων 75 επόμενα του Νόμου 4488/2017 προσδιορίζονται οι κανόνες της σύστασης, της οργάνωσης και του τρόπου λειτουργίας του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδας {ΣΚΛΕ}, ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου

σωματειακής μορφής, προβλεπομένης της εγγραφής στα μητρώα του όλων ανεξαιρέτως των κοινωνικών λειτουργών.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την σαφή πρόβλεψη του άρθρου 77 παρ. 2 του Νόμου 4488/2017, «Τακτικά μέλη του ΣΚΛΕ είναι υποχρεωτικά όλοι οι κοινωνικοί λειτουργοί που είναι απόφοιτοι: α) Τμημάτων Κοινωνικής Εργασίας πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης της ημεδαπής ή του Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου της Θράκης με κατεύθυνση Κοινωνικής Εργασίας και β) Σχολών ή τμημάτων της αλλοδαπής, των οποίων τα διπλώματα έχουν αναγνωριστεί ως ισότιμα με τα διπλώματα των ημεδαπών σχολών και τμημάτων».

Όπως προκύπτει εκ των ανωτέρω, ο νομοθέτης αντιμετωπίζει με όμοιο τρόπο τους Κοινωνικούς Λειτουργούς, είτε προέρχονται από την πανεπιστημιακή, είτε την τεχνολογική εκπαίδευση, προκειμένου περί της υποχρεωτικής εγγραφής τους στα μητρώα του ΣΚΛΕ.

Στο σημείο αυτό αξίζει να υπογραμμιστεί, ότι στα συγκεκριμένα νπδδ σωματειακής μορφής, όπως είναι και ο ΣΚΛΕ, εγγράφονται υποχρεωτικώς ως μέλη όλοι όσοι ασκούν την ίδια ακριβώς επαγγελματική δραστηριότητα. Κατά συνέπεια, εφόσον προβλέπεται ρητώς η εγγραφή στον ΣΚΛΕ αδιακρίτως όλων των Κοινωνικών Λειτουργών {ΠΕ και ΤΕ}, γεννάται τεκμήριο περί της από μέρους τους εκτέλεσης της ίδιας ακριβώς επαγγελματικής δραστηριότητας.

Η ως άνω υπαρκτή – αντικειμενική ταύτιση δεν επιτρέπει την εισαγωγή οιασδήποτε μορφής διάκρισης μεταξύ των δύο κατηγοριών κοινωνικών λειτουργών εν σχέση με την από μέρους τους δυνατότητα κατάληψης θέσεων ευθύνης σε οργανικές μονάδες του δημοσίου. Η άποψη αυτή συμβαδίζει πλήρως με την υπ' αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.35.50/2412/οικ.21795/18-06-2018 Εγκύκλιο της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Επιπρόσθετα το υπ' αριθμό 2468/14-7-2022 έγγραφο του Υπουργού Εσωτερικών σχετικά με το θέμα διευκρινίζει ότι ανήκει στη διακριτική ευκαιρία των ΟΤΑ να προβλέψουν την κάλυψη των θέσεων ευθύνης από Κοινωνικούς Λειτουργούς ΠΕ ή ΤΕ (διαζευκτικώς) με ειδική αιτιολόγηση, κατ' εξαίρεση του κανόνα εφαρμογή του προβαδίσματος της κατηγορίας ΠΕ.

Τέλος, η υπ' αριθμό ΔΙΔΑΔ/Φ.35.60/ 2901/οικ.14431/7-8-2024 Εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών με θέμα: Προβάδισμα κατηγοριών- προϊστάμενοι οργανικών μονάδων ορίζει ότι: «η πρόβλεψη του προβαδίσματος των κατηγοριών του άρθρου 97 του Υ.Κ., σε συνδυασμό με τις υπηρεσιακές ανάγκες, με επιτρεπτή την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της διοίκησης, στο πλαίσιο της οποίας δύναται η διοίκηση να ορίζει διαζευκτικά τις κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ ή ΔΕ ή και να περιορίζει τις κατηγορίες και τους κλάδους, από τους

οποίους θα προέρχονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων, προκειμένου να επιτυγχάνεται κατά τρόπο αποτελεσματικό η άσκηση των αρμοδιοτήτων των εν λόγω οργανικών μονάδων προς εξυπηρέτηση πρωτίστως του δημοσίου συμφέροντος, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη το δικαίωμα των υπαλλήλων για υπηρεσιακή εξέλιξη. Σύμφωνα δε και με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η αξιοποίηση της εξαιρετικής διατύπωσης του άρθρου 97 περ. δ' του Υ.Κ. δεν μπορεί να γίνεται αδιακρίτως σε όλες τις περιπτώσεις θέσεων ευθύνης και χωρίς τεκμηρίωση της αναγκαιότητας και τη σκοπιμότητας. Η τεκμηρίωση αυτή πρέπει να προκύπτει είτε από το σώμα της πράξης είτε από τα στοιχεία του φακέλου, ώστε να διασφαλίζεται ότι η εξαίρεση που υλοποιείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 97 περ. δ' του Υ.Κ., δεν οδηγεί σε αδιάκριτη κατάργηση του προβαδίσματος των κατηγοριών, αλλά είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη με την εξυπηρέτηση της αρχής της αποτελεσματικότητας της διοίκησης και εντός του πλαισίου των εξουσιοδοτικών διατάξεων.»

Σύμφωνα με τα ως άνω λαμβανομένης υπόψη και της πρόσφατης νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, εξακολουθεί να υφίσταται η δυνατότητα πρόβλεψης των οικείων οργανικών διατάξεων περί διαζευκτικής κατάληψης των θέσεων ευθύνης από υπαλλήλους διαφορετικών κατηγοριών, χωρίς να προκύπτει η υποχρέωση καθιέρωσης ενός γενικού προβαδίσματος υπέρ των υπαλλήλων της κατηγορίας ΠΕ.

Στην υπό κρίση, δε, περίπτωση είναι παραπάνω από σαφές, ότι παρατίθεται πλήρης τεκμηρίωση, που δικαιολογεί την αναγκαιότητα και την σκοπιμότητα της απόλυτα στοχευμένης, άλλως εντοπισμένης (άρα όχι γενικής και αδιάκριτης) κατάργησης του προβαδίσματος μεταξύ εργαζομένων – Κοινωνικών Λειτουργών, που φέρουν τον ίδιο επαγγελματικό τίτλο, απολαμβάνουν τα ίδια επαγγελματικά δικαιώματα, εγγράφονται στο ίδιο νπδδ σωματειακής μορφής, ενώ εν τοις πράγμασι ασκούν ακριβώς την ίδια επαγγελματική δραστηριότητα.

Τέλος, οι Κοινωνικοί Λειτουργοί αποτελούν τη βασική ειδικότητα για το σχεδιασμό, την εφαρμογή και την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Οι Κοινωνικοί λειτουργοί είναι οι επαγγελματίες εκείνοι που στην “πρώτη γραμμή”, καλούνται να αντιμετωπίσουν πλείστα κοινωνικά προβλήματα δημοτών που προσέρχονται στις κοινωνικές υπηρεσίες για βοήθεια και υποστήριξη, ιδιαίτερα επιβαρυνμένων λόγω της μακρόχρονης ανθρωπιστικής και κοινωνικο-οικονομικής κρίσης και της Πανδημίας που μαστίζει τη χώρα μας τα τελευταία έτη.